

زندگی و زمانه شهید جمهور

شهید آیت الله رئیسی برای خودشان شأنی قائل نبودند و وقتی پای خدمت به امام رضا(ع) می رسید، خودشان را یک خادم کوچک می دیدند

۳

نخستین سرمایه گذاری بخش خصوصی برای کاهش هدررفت آب در خراسان رضوی عملیاتی شد

مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب خراسان رضوی گفت:
نخستین طرح کاهش هدررفت آب کشور در شرکت آب و
فاضلاب خراسان رضوی برای اجرای شهر کاشمر...

۲

نخستین نیروگاه خورشیدی هیبریدی شهرستان مشهد افتتاح شد

۲

موزه دفاع مقدس و مقاومت باید به اندیشه نسل جوان عمق ببخشد

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان رضوی
گفت: در اجرای طرح محتوایی موزه دفاع مقدس و مقاومت
خراسان رضوی باید با برنامه ریزی...

۲

هشدار برای جلوگیری از بحران حاکی از تغییر مدیریت سوخت مصرفی نیروگاه طوس مشهد از گاز به افزایش مازوت سوزی

عادی سازی مازوت سوزی

وزیر ارتباطات در جلسه کنترل پروژه های ارتباطی خراسان رضوی:

پروژه لایه انتقال خراسان رضوی، تابستان به بهره برداری می رسد

۲ در سال جاری، گفت: در خراسان رضوی باید
به گونه ای برنامه ریزی شود که ارائه تسهیلات به
شرکت های فناوری و استارت آپ ها نه تنها کاهش
نیابد؛ بلکه تقویت نیز بشود...

«اقتصاد دیجیتال» مطرح کرد. سید ستار
هاشمی در جلسه کنترل پروژه های ارتباطی
استان خراسان رضوی با اشاره به تسهیلات
ارائه شده در قالب تبصره ۱۸ در گذشته و تبصره

وزیر ارتباطات و فناوری
اطلاعات با تأکید بر ضرورت
ارائه گزارش های واقعی و
قابل سنجش، از تعهد

۲

ویژه خراسان شمالی، رضوی و جنوبی
+ یک صفحه ویژه سایر استان ها

WWW.QUDSONLINE.IR

شنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ ۲۲ ذی القعدة ۱۴۴۶
۲۰ می ۲۰۲۵ سال سی و هشتم
شماره ۱۰۶۵۰ ویرانه ۵۰۲۹

جنگل های غرب
بار معیشت جنگل نشینان را
پر دوش می کشند

آب شدن زاگرس از غم نان

۴

خراسان شمالی

نیاز کانون به ۱۰ کتابخانه سیار در استان

۳

خراسان جنوبی

خراسان جنوبی در جمع ۱۵ استان با رشد نرخ باروری

۳

آگهی شناسایی پیمانکار

بنیاد مسکن انقلاب اسلامی خراسان رضوی در نظر دارد

کلیه عملیات اجرایی تأسیسات الکتریکی پروژه مسکونی شمس

۲ شامل ۹۲ واحد پارکینگ و فضای مشاعات و ... را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط
که دارای سابقه کار مرتبط در پروژه های بلند مرتبه و یا تعداد واحد بالا را دارند واگذار نماید. لذا از کلیه
پیمانکاران واجد شرایط دعوت می شود، سوابق کاری خود را ظرف مدت یک هفته از تاریخ نشر به آدرس
حجاب ۹۲ شهید کمالی ۴ ارسال نمایند. تلفن تماس: ۰۵۱۳۶۲۰۶۱۵۵

روابط عمومی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی خراسان رضوی

پیمانکاران واجد شرایط
فصلنامه: ۱۵۰۰

همایش علوم انسانی

و هوش مصنوعی

Humanities and artificial intelligence

محورهای همایش

- * نظام حقوقی و هوش مصنوعی
- * روانشناسی و هوش مصنوعی
- * زبان و ادبیات فارسی و هوش مصنوعی
- * آموزش زبان، مترجمی و هوش مصنوعی
- * مطالعات جغرافیایی و هوش مصنوعی
- * جامعه شناسی و هوش مصنوعی
- * علوم ورزشی و هوش مصنوعی
- * مدیریت، اقتصاد و هوش مصنوعی
- * الهیات، فلسفه و هوش مصنوعی
- * پیامدهای فرهنگی و اجتماعی هوش مصنوعی در علوم انسانی
- * آینده پژوهی هوش مصنوعی در علوم انسانی
- * ملاحظات اخلاقی هوش مصنوعی در علوم انسانی
- * اثرات متقابل علوم انسانی و هوش مصنوعی

ارسال مقاله از طریق وبسایت:

alhumanities.sadjad.ac.ir

تاریخ برگزاری همایش:

۳۱ اردیبهشت و ۱ خرداد ۱۴۰۴

alhumanities@sadjad.ac.ir ۰۵۱-۳۶۰۳۹۰۰۰-۲۲۵

مشهد - جلال آل احمد ۶۳ - دانشگاه سجاد

درهای اتوماتیک

میلاد در

مجری کلیه سیستم های

درب اتومات

شیشه ای، جکی،

ریلی، کرکره ای،

راهبند

۰۹۱۵۱۱۱۵۴۹۳

۳۸۶۹۶۸۶۸

قابل توجه همشهریان گرامی
به اطلاع می رساند امین توانا
مسئول دفتر مشاور املاک
به شماره عضویت ۱۴۴۶۷
به نشانی: الهیه، نبش اقدسیه ۲۰

مشارایه درخواست کناره گیری را

دارد، لذا از کلیه متعاملینی که در

دفتر مشاورایه مدارکی دارند خواهشمند است جهت تسویه
حساب حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ نشر آگهی به محل
فوق الذکر مراجعه و مدارک خود را تحویل بگیرند. لازم به
توضیح است در صورت عدم مراجعه در زمان فوق یاد عدم
اعلام شکایت خود از مشاورایه، اتحادیه هیچ گونه مسؤولیتی
در قبال مشکلات و ادعاهای احتمالی بعدی نخواهد داشت.

تلفن تماس دفتر مشاور املاک: ۰۹۱۵۱۲۰۱۲۶

حسین رستمی رئیس اتحادیه منفق مشاورین معاملات

املاک مشهد

نیازمند یک

ویژه ۳ استان خراسان

کرایه خودرو

کرایه اتومبیل علیرضا شاهزادگی

خودرو با راننده و بدون راننده

ایرانی و خارجی (رهنورد)

۰۹۱۵۵۱۱۵۶۹۲-۳۶۰۳۶۶۹۶

آسانسور

صعود آسانبر صدرا

نصب، اجرا، سرویس و نگهداری

انواع آسانسور

۳۸۸۲۴۴۹۴

اطلاعات بیشتر:

مراجعه به مناطق سیزده گانه

شهرداری مشهد

و تماس با ۱۳۷

۱۰٪

پیش پرداخت نقدی

امکان تقسیط تمام بدهی های ساختمانی با

نیاز کانون به ۱۰ کتابخانه سیار در خراسان شمالی

مدیر کل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان خراسان شمالی از نیاز این کانون به ۱۰ کتابخانه سیار برای خدمات‌رسانی به روستاهای این استان خبر داد.

فرهاد آقاییگی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: در حال حاضر ۱۰ کتابخانه سیار وجود دارد که هر کتابخانه ۱۴ تا ۱۶ روستا را پوشش می‌دهد؛ اما با کمبود کتابخانه سیار مواجه هستیم تا بتوان در همه مناطق خدمات‌رسانی کرد.

وی گفت: در حال حاضر سه کتابخانه‌سیار در شهرستان بجنورد، دو کتابخانه سیار در شیروان و در هر یک از شهرستان‌های قاروج، اسفراین، بام‌وصفی‌آباد و شهر غلامان یک کتابخانه‌سیار به‌چهار خدمت ارائه می‌دهد. آقاییگی تصریح کرد: برنامه‌ریزی شده که امسال ۲۰ پیک امید در روستاهای استان برگزار شود. از دیگر برنامه‌هایی که توسط کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان به اجرا می‌رسد، ارسال تریلی تئاتر است و تئاتر برای روستاییان اجرایی شود.

از طلبگی تار یاست جمهوری شهید آیت‌الله رئیسی در گفت‌وگو با آیت‌الله علم‌الهدی

زندگی و زمانه شهید جمهور

کرد و با کسب رتبه شاگرد اول، این رشته را در مقطع دکترا نیز ادامه داد.

■ شهید آیت‌الله رئیسی چگونه زمینه رشد و پیشرفت همسرشان را فراهم می‌کردند؟

در تمام این دوران، شهید آیت‌الله رئیسی همواره مؤید و همراه دختر بنده بودند. با وجود مسئولیت‌های سنگین و گرفتاری‌های کاری در دوره قضایی؛ از جمله مقابله با جریان منافقین و عملیات مرصاد، ایشان همسر خود را تشویق و حمایت می‌کردند تا در مسیر تحصیل و فعالیت‌های علمی پیش برود.

پس از پایان دوره دکترا، دخترم در دانشگاه تربیت‌مدرس به کار خود ادامه داد.

■ به مسئولیت‌های سنگین ایشان اشاره کردید، باوجوداین مسئولیت‌ها مراحل علمی را چطور سپری کردند؟

ایشان وقتی برای خواستگاری آمدند، هنوز دوران طلبگی خود را پشت سر می‌گذاشتند. امتیاز آقای رئیسی این بود که در تمام مسئولیت‌های سنگین خود، تحصیلاتشان را نیز ادامه دادند. حتی زمانی که دادستان انقلاب تهران بودند، درس خارج را پیش مرحوم حاج آقا مجتبی تهرانی می‌خواندند و پس از آن وارد مدرسه دکترای فقه و حقوق شهیدمطهری شدند.

از دیگر ویژگی‌های برجسته شهیدرئیس‌ی جامعیت ایشان بود؛ فردی که هم‌زمان چندین کار را به خوبی انجام می‌داد. ایشان با وجود گرفتاری‌های سنگینی که در دوره دادستانی و مسئولیت‌های بارزسی داشتند، تحصیلات حوزوی خود را تا مرحله اجتهاد ادامه دادند و هم‌زمان به دکترای فقه و حقوق نیز دست یافتند. بنابراین هیچ‌گاه از تحصیل دست نکشیدند.

■ یکی از ویژگی‌های بارز آیت‌الله رئیسی ایستادگی ایشان در برابر «فشارها و فساد سیاسی» بود. این خصوصیت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

شهید رئیسی در مسیر کاری خود هزینه‌های سنگینی پرداختند؛ زیرا هرگز با وضع موجود سازش نکردند و همواره به دنبال تحول بودند. اگر در مسیر کاری با جریانی برخورد می‌کردند که احتمال می‌دادند سوءاستفاده کند، به‌شدت مقاومت می‌کردند. مقاومت شدید ایشان موجب شد دشمنان زیادی در مسیر کار برایشان ایجاد شود و برخورد‌های سنگین و خشنی با ایشان صورت بگیرد. این فشارها حتی در دوره ریاست جمهوری نیز ادامه داشت و افراد مختلف تلاش می‌کردند مشکلاتی برای ایشان ایجاد کنند؛ اما شهید رئیسی حاضر به سازش با فساد یا جریان‌های خاص لیبرالی نبودند.

این مقاومت و ناسازگاری با جریان فساد و لیبرالی، در هر موقعیت و مسئولیتی که آقای رئیسی داشتند، دشمنان بسیاری برای ایشان به وجود آورده بود حتی پیش از آنکه در قوه قضائیه و ریاست جمهوری مسئولیتی داشته باشند. نوع برخورد ایشان با جریان قضایی چنین نتایجی را به همراه داشت.

■ باتوجهبه شرایط کاری ومسئولیت‌های ایشان، شرایط درون خانوادگی خود را چطور مدیریت می‌کردند؟

از نظر مالی، ایشان تنها حقوق کارمندی داشتند که حتی کفاف زندگی را هم نمی‌داد و هرگز به خاطر سمت‌های اضافی که می‌گرفتند، حقوق اضافه دریافت نمی‌کردند. نه

اضافه‌کاری می‌گرفتند و نه حق مدیریت؛ اما همسر ایشان که وارد هیئت علمی شده بود، درآمدی داشت که به کمک زندگی می‌آمد. با این حال زندگی توسط خودشهید آیت‌الله رئیسی مدیریت می‌شد. ایشان در زندگی مردی قاطع و مسلط بودند و همسرشان در تمام جهات تسلیم ایشان بودند. به خاطر نفوذ روحی که در خانواده داشتند، اعضای خانواده با علاقه و محبت در تمکین ایشان بودند.

علاقه میان این زن و شوهر به حدی بود که دخترم وقتی احساس می‌کرد اظهار نظرش ممکن است شوهرش را ناراحت کند، حرفی نمی‌زد. خود شهید رئیسی نیز در عین قاطعیت، طوری برخورد می‌کردند که انگار اختیار کامل را به همسرشان داده‌اند. ایشان کاملاً مسلط بر زندگی بودند؛ اما این تسلط با اعمال قدرت یا حاکمیت همراه نبود؛ بلکه با عشق، علاقه و نفوذی که داشتند، خانواده را به تمکین قانع می‌کردند. این رفتار نه از سر مردسالاری یا پدرسالاری؛ بلکه از سر محبت و احترام بود.

ایشان بسیار مقید بودند در جلسات خانوادگی شرکت کنند، حتی در مراسم‌های ساده و کم‌اهمیت نیز حضور می‌یافتند. ارتباطات خانوادگی را چه با فامیل خودشان و چه با فامیل همسرشان گرم و صمیمی نگه می‌داشتند. هیچ‌گاه فامیل احساس نمی‌کردند ایشان از آن‌ها جداست.

با خواهر، برادر و به‌ویژه مادر خود بسیار متواضع بودند. حتی با آشنایان فامیل برخوردی بسیار گرم و صمیمانه داشتند. ایشان در ارتباطات خود بسیار مهربان و نافذ بودند و همین باعث شده بود همه ایشان را دوست داشته باشند گرچه موقعیت بالایی داشتند و می‌توانستند توقعات خاصی ایجاد کنند. با این حال هیچ‌گاه به‌خاطر نسبت‌فامیلی، امتیاز ویژه‌ای نمی‌دادند. حتی وقتی من درخواست خاصی از ایشان داشتم، اگر مصلحت نمی‌دیدند، آن‌را انجام نمی‌دادند.

شهید آیت‌الله رئیسی در عین قاطعیت، به گونه‌ای مهربان بودند که همه، ارتباطات خود را با ایشان حفظ کرده بودند؛ یعنی با وجود اینکه تلاش می‌کردند به خواسته‌هایی که بر خلاف مقررات و ضوابط بود، عمل نکنند، به شکلی رفتار می‌کردند که همه را به خود علاقه‌مند نگه می‌داشتند؛ این علاقه ناشی از صمیمیت‌هایی بود که در روابط خود ایجاد کرده بودند.

■ یکی از مقاطع مهم کاری ایشان مربوط به وقتی بود که از جانب رهبر معظم انقلاب برای تولیت آستان قدس رضوی انتخاب شدند، دوره مدیریتی ایشان را چطور دیدید؟

کسی که حوزه‌های تولیت آستان قدس را قبل از ایشان در نظر داشته باشد، متوجه کارها و اقدامات ایشان می‌شود. مرحوم آیت‌الله طبری، پیش از شهید آیت‌الله رئیسی تولیت این آستان را بر عهده داشتند که این مسئولیت را با پیروزی انقلاب اسلامی شروع کردند؛ یعنی زمانی که آستان قدس رضوی یکی از اداره‌های دربار شاهنشاهی بود. این شخصیت بزرگ انقلابی چه خون‌دلی خود را توانست عوامل درباری، جریان‌ها و فرهنگ‌های درباری و برخورد‌های از بالا در آستان قدس رضوی تصفیه‌ویک فرهنگ روحانی و معنوی را در حرم مطهر رضوی حاکم کند. پیش از ایشان که مدیریت آستان قدس رضوی فرهنگ شاهنشاهی داشت، یک آقای سرهنگ یا تیمسار می‌شد رئیس و مثل دستگاه نظامی از بالا به پایین حکومت می‌کرد.

این تحول عظیم رخ داد و مرحوم آیت‌الله طبری در این جهت موفق بودند. زمانی که ایشان مسئولیت آستان قدس رضوی را تحویل گرفتند، کل مساحت این آستان ۳ هکتار بود و زمانی که ایشان به حمت خدا رفتند، این مساحت به ۵۳

خراسان جنوبی در جمع ۱۵ استان با رشد نرخ باروری

سرپرست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان جنوبی گفت: طبق آمارها روند نرخ باروری استان از سال ۹۹ تاکنون رو به رشد بوده و از این نظر جزو ۱۵ استان برتر کشور هستیم.

به گزارش ایرنا، علی بهدانی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: نگاهی به گزارش‌های مستند آماری در خراسان جنوبی نشان می‌دهد روند باروری کل استان از سال ۱۳۷۶ با نرخ ۲/۶۹ درصد تا سال ۱۳۹۰ با نرخ ۲/۴۸ درصد

کاهش‌ی بوده است.

وی افزود: این روند از سال ۱۳۹۱ با نرخ ۲/۴۸ درصد تا سال ۱۳۹۵ با نرخ ۲/۸۵ درصد، افزایشی شده و دوباره از سال ۱۳۹۵ با نرخ ۲/۸۵ درصد تا سال ۱۳۹۹ با نرخ ۲/۳۱ درصد، روندی کاهش‌ی داشته است. در سال ۱۴۰۰ نرخ باروری استان ۲/۲۳ درصد بوده؛ اما این عدد در سال ۱۴۰۲ به ۲/۳۲ درصد رسیده و بر اساس آمارهای رسمی و مستند، در سال ۱۴۰۲ خراسان جنوبی از جمله استانی بوده که نرخ باروری آن رشد داشته است.

هکتار رسیده بود. اگر بخواهیم در تاریخ انقلاب، یک مدیریت روحانی را نشان بگذاریم، از همه جالب‌تر مدیریت مرحوم آیت‌الله طبری بود.

رهبر معظم انقلاب با توجه به حساسیت و توجه خاصی که به آستان قدس رضوی داشتند، شخصاً شهید آیت‌الله رئیسی را برای تولیت آستان مقدس رضوی انتخاب کردند و بنده کاملاً از این موضوع بی‌خبر بودم. بعدها فهمیدم ایشان با شهید آیت‌الله رئیسی در تهران چندین جلسه داشتند و دغدغه‌های خود را درباره مدیریت و چگونگی عملکرد آستان قدس رضوی برای ایشان توضیح دادند؛ تنها جمله‌ای که رهبر معظم انقلاب در آن زمان به بنده گفتند این بود که در مراسم تشییع پیکر آیت‌الله طبری، وقتی به‌نماز ایستاده بودیم، به آقای که جلو بنده ایستاده بودند، گفتند شما بروید عقب و به بنده فرمودند جلوتر بایستم. لذا انتخاب شهید رئیسی برای تولیت آستان، هیچ ارتباطی به بنده و موقعیت من نداشت. شهید آیت‌الله رئیسی در این شرایط که مسئولیت تولیت آستان قدس رضوی را بر عهده گرفتند، دوباره این آستان را بر اساس دو جریان روحانیت و وضعیت خاصه فکری خودشان که آستان قدس یک پایگاه امداد رسی به محرومین باشد، بازسازی کردند تا قشر مستضعف و محروم، از امتیازات آستان قدس رضوی استفاده کنند. معتقد بودم این فقر و محرومین مشهود و استان عاٹله امام رضا(ع) هستند و باید امکانات آستان قدس از این نظر آن‌ها را اداره کند.

ایشان با بازنگری در ساختار مدیریتی آستان قدس، تمرکز اصلی را بر خدمت‌رسانی به زائران و مجاوران قرار دادند. ایشان با ایجاد معاونت امداد مستضعفان و تأسیس بنیاد کرامت، زمینه‌های حمایت از نیازمندان را فراهم کردند؛ توزیع غذای گرم، ساخت درمانگاه‌ها و مدارس در مناطق محروم و تکمیل پروژه‌های عمرانی حاشیه‌مشهد از جمله اقدام‌های شاخص در این حوزه بود. در این مدت ایشان برای فقرای حاشیه‌شهر مشهد مواد غذایی تهیه کردند که آن‌ها حداقل شام شب داشته باشند.

■ روحیه شخصی و رفتارهای فردی ایشان در تولیت آستان قدس رضوی چگونه بود؟

ایشان در خدمت آستان قدس اخلاص فوق‌العاده‌ای داشتند. نخست اینکه در بسیاری از مواقع کارهای خدماتی حرم مطهر را خودشان انجام می‌دادند. حتی یک شب که برف سنگینی باریده بود و مردم نمی‌توانستند در صحن‌ها حرکت کنند، نصف شب خودشان آمدند و با کمک خادمین، برف‌روبی صحن‌ها را انجام دادند.

امتیاز این شهید بزرگوار این بود که هیچ‌وقت در کار برای خودشان شأنی قائل نبودند؛ نمی‌گفتند این کار در شأن من نیست و در خدمات حرم مطهر مقید بودند که خودشان مباشرت کنند. خیلی از خدماتی که مثلاً قبلاً رسم نبود تولیت انجام بدهد، ایشان انجام می‌دادند؛ چون برای خودشان شأنی قائل نبودند. وقتی پای خدمت به امام رضا(ع) می‌رسید، خودشان را یک خادم کوچک می‌دیدند. وابستگی ایشان به حرم مطهر رضوی به گونه‌ای بود که وقتی مثلاً داخل ضریح مشرف می‌شدند، تمام آن زمانی که مشغول نظنظیف و تطهیر ضریح مطهر بودند، با اشک، گریه و توجه و زیارت این اقدام را انجام می‌دادند.

■ ظاهر ایشان از اینکه بعد از آستان قدس رضوی به قوه قضائیه می‌روند کمی دلگیر بودند، این ناراحتی مربوط به چه بود؟

آیت‌الله رئیسی به امام رضا(ع) ارادت ویژه داشتند و مقید بودند که حتماً سحرها به حرم مطهر مشرف شوند و اعمال را در آنجا انجام دهند؛ لذا ارادت شدیدی به امام هشتم(ع) داشتند. وقتی قرار شد از آستان قدس بروند، یک هفته کامل ایشان گریه می‌کردند که چرا من باید از این آستان جدا شوم؟ وقتی می‌خواستند ریاست قوه قضائیه را به ایشان بدهند، خدمت رهبر معظم انقلاب که رسیدند، به آقا عرض کردند شما مرا از بهشت خدمت به سختی قضاوت و داوری کشاندید. رهبر معظم انقلاب فرمودند: «اگر شما بتوانید آثاری را انجام بدهید که مفساد کاملاً ریشه‌ی‌ش‌کن و کشور امام رضا(ع) تطهیر و نظنظیف بشود، از هر خدمتی برای شما بهتر است.»

وقتی ایشان از حرم مطهر رضوی جدا شدند، به اندک مناسبتی خود را به حرم می‌رساندند. وقتی خانواده ایشان هم مجبور به ترک مشهد و حرم مطهر شدند، بسیار ناراحت بودند.

همچنین این شخصیت بزرگوار مقید بودند در بیشتر روزهایی که مستحب بود، روزه بگیرند. اکثر روزها در ماه‌های رجب و شعبان روزه می‌گرفتند. خیلی به مستحبات و عبادات مقید بودند. بعضی‌ها خیلی نسبت به ایشان وقتی از سفر چین برگشتند، بی‌انصافی کردند؛ درحالی‌که تنها رفت و آمد به چین ۱۶ ساعت طول کشیده بود و تمام جلسات چین ۱۲ ساعت بود؛ یعنی کل آن کار، جلسات، قرارداد، برنامه و بحث را با ۱۲ ساعت تمام کردند. هر سفر خارجی که می‌رفتند، به هیچ وجه دنبال این نبودند که یک روز بیشتر بمانند، استراحت کنند یا جایی را بگردند. به محض اینکه آقای امیر عبداللّه‌یان، ایشان نقل می‌کرد خدا بایامزد آفرای امیر عبداللّه‌یان، ایشان نقل می‌کرد وقتی شهید آیت‌الله رئیسی با خستگی شدید از یک سفر استرس‌زا و کاری با هواپیما برگشتند، ما همه خوابیدیم. یک مرتبه از خواب پریدم و دیدم ایشان وسط هواپیما ایستاده و مشغول خواندن نافله شب هستند؛ یعنی با آن خستگی، نافله شبشان ترک نمی‌شد. در منزل هم که بودند، بایستی در آن ساعت معین بیدار می‌شدند و نافله شب را می‌خواندند.

پیام مردم

■ توی سبزوهار هر روز برق دو ساعت میره. نه تلفن داریم و نه آنتن و آب. توی این ۴۰ سال گذشته یی برق توی زمستان واردیبهشت قطع شد؟ شنبه تمام کسبه سبزوآر مثل اسپندروی آتیش بون برای قطع برق. دیگه ایران برای پولدارا شده.

■ خونه مادر امام خمینی(ره) ۲۹/۴۲ است. من یک خط تلفن وقتی در خیابان شهرآر ۱۵ا بودم، وصل کردم. الان که می‌خوام اون خط تلفن رویارم خونه جدیدمون، مخابرات میگه برای اون خونه نمی‌تونیم خط تلفن بکشیم. واقعا مسخره نیست؟

■ چرا در پیش کوه و باغ ملی شهر تربت حیدر به که مکان های پر جمعیتی، وسایل بازی برای کودکان راه اندازی نمی شه؟ تاب و سرسره و وسایل بازی کم به چشم می خوره. همچنین چرا شهرک ولی عصر(عج) تربت حیدر به این قدر فضای سبز و پارک در اختیار کودکانشان هست؛ ولی مرکز شهر با محله هاش اصلا چنین جایی نداره؟

■ رهبر معظم انقلاب فرمودند: «به کشاورزان نسبت به اقلیم آموزش دهید تا محصول کشت کنند»؛ اما وقتی مسئولان محترم موتورهای کشاورزی را خاموش و برق را قطع می‌کنن، چطور میشه کشاورزی کرد؟ سه سال بیایي ما همه چیز کاشتیم. وقتی محصول می‌خواهد به بار بنشینند، آب نیست و تمام زحمات کشاورزان به هدر می‌رود. با این روشی که در پیش گرفتن، کمر به نابودی کشاورزی بستند و می‌خواهند همه چیز را وارد کنند. برای همین است که این قدر آمار بی‌کاری زیاد شده و همه رو به شهرنشینی آورده‌اند.

■ چرا مدارس هنوز سال تحصیلی به پایان نرسیده، برای سال آینده میگن پول واریز کنید؟ شاید به هر دلیل کسی سال دیگه توی اون مدرسه نباشه. چرا باید پول واریز کنیم؟

■ اطلاع‌رسانی در مورد کیفیت هوا خوبه؛ ولی اوضاع کشف‌رود و حجم کشاورزی که با این آب جهنمی داره میشه، تأثیرش روی سلامت مردم مشهد کمتر از آلودگی هوا و تصادفات جاده‌ای نیست.

■ در شهرک شهید شوشتری (شترک سابق) اتباع افغانستانی خیلی زیادند و هیچ دستورالعمل خاصی که مانع ورود این افراد بشه، وجود نداره. از استناداری خراسان رضوی تقاضای مساعدت داریم.

■ آسفالت کوچه‌های بولوار توس خیلی خرابه. موتور دارم و همش باید حواسم به زمین باشه نیفتم. اگر هم بخوام سریع عکس العمل نشون بدم، از بغل یکی می‌زنم بهم. حتی برای ماشین‌دارها هم سخته چون هزینه تعمیرات زیاده.

■ یک ماهه برای وام فرزندآوری ثبت‌نام کردم، هنوز خبری نشده. اینه حمایت از فرزندآوری؟ توی سایت که نوشته نهایت تا ۲۰ روز وام به دستتون می‌رسه.

■ چرا بقیه حقوق فروردین کارگران شهرداری تربت حیدر به رو نمیدن؟ پیمانکار میگه شهرداری بودجه نداره، شهرداری میگه پیمانکار باید بده. با چه امیدی کار کنیم؟ سفره‌هامون خالی شده.

■ تو رو خدا یک فکری برای اتباع بکنید. کلاس پسر من ۴۲ نفره و فقط ۱۰ نفر شون ایرانی هستن. این چه وضعیه؟

■ فکری به حال اتباع غیرقانونی بکنید. مشهدمون رو از دست دادیم. جرئت حرف زدن باهاشون رو نداریم. بدون گواهی‌نامه تردد می‌کنن. بچه‌هاشونو تیمی توی شهر پخش می‌کنن به عنوان ضایعات جمع کن؛ ولی پشت پرده رصد آمارگیر به‌شدن.

■ لطفا فکری به حال آسفالت خراب فریمان تا فرهادگرد بکنید.

■ خیابان رضا شهر ۲ در تربت حیدر به هفت ماه پیش آمدن برای طرح آگو کنند و زندگی مردم این کوچه رو با خاک کوچه یکسان کردن و به حال خودش گذاشتن و رفتن. با کدوم مسئول دردلد کنیم؟ شهرداری میری، وقت ملاقات نمیدن و میگن جلسه دارن.

■ زیر پوشش بهزیستی هستیم. دولت اعلام کرده به دهک‌های یک تا سه وام ودیعه مسکن میدن؛ ولی متأسفانه صاحبخانه حاضر نمیشه قولنامه هولوگرام‌دار بنویسه. چند ساله دارن وام ودیعه مسکن ثبت‌نام می‌کنن. به خاطر اینکه هیچ صاحبخانه‌ای راضی نمیشه، ما باید چکار کنیم؟ تو رو خدا به یارین؟ یک ماهه واسه وام فرزندآوری ثبت‌نام کردم. کافی‌نت ۱۵۰هزار تومن گرفت که برای وام ثبت‌نام کنه. هنوز خبری نشده. مردم از گرونی با این وضع اقتصادی و این همه دغدغه و بدبختی دست به هر کاری می‌زنن. صاحبخانه‌ها الان فقط اولین حرفشون اینه که چندتا بچه دارین و به تعداد افراد زیاد خونه نمیدن. کالابریگ بهمون ندانن. پول شیرخشک و پوشک روز کجا بیاریم؟ خودتون روزیارید جای ما. **فکری برای قطعی برق بکنید. هر روز ساعت ۱۲ ظهر قطع میشد و وسایلمون رو ساعت یک ربع به ۱۲ از برق می‌کشیدیم. یک بار اون زمان قطع نشد و خوشحال شدیم. باز دوباره ساعت یک برق رو قطع کردن. با این گرونی مگه میشه وسایل بخریم؟**

■ در مورد گرانی در فروشگاه‌های شهرداری نوشتن. می‌خواستیم بگم میوه‌فروشی‌های شهرداری هم قیمت‌هاشون بالااست.

پاسخ دهیار روستای کورده به گلایه مخاطب قدس در خصوص کیفیت نامناسب آب دراین روستا

با سلام به اطلاع می‌رساند مشکل به وجود آمده در خصوص آب به دلیل ریزش پدنه چاه، نبود دستگاه تصفیه و البته قطعی برق و برگشت آب به داخل چاه اتفاق افتاده، در حال حاضر این مشکل حل شده و کیفیت آب به حالت قبل بازگشته است.

۸هزارو ۷۰۰ اثر تاریخی کهگیلویه وبویراحمدفضای نگهداری لازم‌رانداند

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کهگیلویه‌وبویراحمدگفت: اکنون۸هزارو ۷۰۰شیءاثر تاریخی در این استان وجود دارند که موزه و فضای نگهداری لازم‌رانداند.

ایران گردی

«تنگه براق» بهشت گمشده اقلید

تنگه براق دره‌ای با صخره‌های بلند است که از میان آن رودخانه‌ای می‌گذرد و آبشاری زی‌با هم در سوی دیگرش قرار دارد. کف دره، حوضچه‌ای پر از آب و جود دارد و در طرف دیگر هم دهانه غاری چشم‌نواز قرار گرفته است. این بهشت گمشده در شهرستان اقلید در استان فارس است.

شهرستان اقلید در ۱۹۰ کیلومتری شمال شیراز قرار دارد. روستای تنگ براق نیز در جنوب شرقی شهرستان اقلید و در دامنه کوهی با شیب ملایم واقع شده و مردمانش هم اغلب ترکی و لری صحبت می‌کنند. این روستا به دلیل وجود جاذبه‌های طبیعی دیگری مثل آبشار و دره زیبایی اطراف آن، آب و هوای مطلوبی به ویژه در فصل بهار دارد.

راه دسترسی

تنگه براق اقلید در ۱۵۸ کیلومتری شهر شیراز قرار گرفته و برای طی کردن این مسافت، به طور تقریبی به ۲ ساعت و ۳۰ دقیقه زمان نیاز دارید. به این منظور، باید خودتان را به بزرگراه دکتر حسایی برسانید. کمی بالاتر از پمپ بنزین و در سمت راست، وارد جاده بیاض شوید. در ادامه مسیر، به جاده شیراز به اصفهان خواهید رسید. مسیرتان را به سمت اصفهان ادامه دهید تا به جاده یاسوج به اقلید برسید. در این تقاطع و با حرکت به سمت راست، به سوی اقلید پیش خواهید رفت و پس از پیمودن مسافتی خیلی کوتاه می‌توانید وارد جاده تنگه براق شوید.

مکان‌های دیدنی

در جنوب شرقی روستای تنگه براق، دره‌ای به همین نام قرار دارد که عبور رودخانه زیبایی کر، بزرگ‌ترین رودخانه استان فارس از میان این دره، آن را به یکی از جاذبه‌های منحصر به فرد در حوزه طبیعت‌گردی ایران تبدیل کرده است. ارتفاع این دره زی‌با در نقاط مختلف، متفاوت است. پهنای دره در برخی نقاط به ۴۰ متر می‌رسد. غار، آبشار و کتیبه‌ای تاریخی از دیگر جاذبه‌های تنگه براق در کنار رودخانه گذرا از میان آن است.

آبشار

یکی از جاهای دیدنی که زیبایی تنگه براق شیراز را دوچندان کرده آبشار تنگه براق است. ریزش آبشاری بلند به‌داخل تنگه، منظره چشم‌نوازی را مقابل چشمانتان می‌گذارد. آبشار تنگه براق ارتفاعی حدود ۴۰ متر دارد. منشأ این آبشار را آب‌های پشت سد درودزن می‌دانند که با جاری شدن از صخره تنگه، این آبشار زی‌با را خلق می‌کنند. آبشار تنگه براق سبب ایجاد حوضچه‌ای زی‌با زیر آبشار شده که اغلب گردشگران برای شنا کردن از آن استفاده می‌کنند.

غار

یکی دیگر از جاذبه‌های تنگه براق اقلید، وجود غاری در دیواره سمت چپ تنگه است. این غار زیبایی آهکی که به دلیل فرسایش ناشی از جریان رودخانه کر در طول هزاران سال شکل گرفته، ارزشی تاریخی دارد و وسعت آن حدود ۲ هکتار است.

کتیبه ساسانی

آنچه بر اهمیت تنگه براق از منظر تاریخی افزوده، وجود کتیبه‌ای مربوط به دوره ساسانی است. این سنگ‌نوشته که به کتیبه تنگ براق نیز مشهور است، به شاپور یکم یعنی دومین پادشاه ساسانی تعلق دارد و در سال ۱۳۳۵ کشف شده است. کتیبه تنگ براق به دوزبان پهلوی اشکانی (پارتی) در ۶ سطر و پهلوی ساسانی (فارسی میانه) در ۹ سطر نگاشته شده و یکی از پنج کتیبه مهم شاپور یکم ساسانی است.

جدول ۹۱۸۸

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															
۱۱															
۱۲															
۱۳															
۱۴															
۱۵															

مجتبی امیر حسینی با بیان اینکه هم اکنون به دلیل کمبود فضای موزه‌ای تنها ۳۵۰ اثر برای عموم نمایش داده می‌شود، افزود: عملیات اجرایی موزه جدید استان کهگیلویه‌وبویراحمد در شهر یاسوج از سال ۸۵ در زمینی به مساحت ۱/۲هکتار شروع شد. این پروژه مدتی به بنیاد شهید و امور ایثارگران واگذار

شده که با متوقف شدن پیشرفت فیزیکی آن، مجدد از سال ۹۰ به میراث فرهنگی برگشت.به گزارش ایسنا،وی اظهار کرد:برای تکمیل و بهره‌برداری از موزه جدید استان کهگیلویه و بویراحمد ۳۵ میلیارد تومان اعتبار نیاز داریم که ۱۲ میلیارد تومان از ۳۵ میلیارد تومان اعتبار مورد نیاز مربوط به عوارض شهرداری است.

جنگل‌های غرب بار معیشت جنگل نشینان را بر دوش می‌کشند

آب‌شدن زاگرس از غم نان

شده در سال‌های گذشته هجوم به سمت جنگل‌های

زاگرس با شیب تندتری نمایان شود.

برداشت چوب

برداشت چوب توسط مردم چون آن‌ها فقیر شده و برای رفع نیازهای خود از طبیعت کمک می‌گیرند و مشاغل کاذب و مخرب پیرامون طبیعت شکل می‌گیرد.

تخریب ز یستگاه‌ها، تبدیل جنگل‌ها به مراتع و تبدیل مراتع به زمین‌های کشاورزی بی‌کیفیت، کشت در شیب‌های تند، دامپروری بی‌ضابطه در طبیعت، ورود به مناطق حفاظت شده، کشتار حیات وحش، قطع درختان و آتش‌سوزی در جنگل برای زغال‌گیری همه این‌ها برای تأمین معیشت مردمی است که در ساختارهای توسعه‌ای و سیاست‌گذاری اقتصادی کلان در کشور دیده نشده‌اند و در استان‌های زاگرس‌نشین این طبیعت زاگرس است که تاوان آن را می‌دهد.

البته این تعرض به طبیعت، مردم را غنی نمی‌کند بلکه با از دست رفتن منابع پایدار طبیعت، مردم روز به روز فقیرتر می‌شوند، متأسفانه تصویرهای هوایی در مناطقی از جنگل‌های الیگودرز در شرق و جنوب شرقی لرستان نشان می‌دهد جنگل‌های متراکم بلوط در حال پاک‌تراشی است!

ارتباط قاچاق با فقر

یک پژوهشگر مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، ایجاد شغل در مناطق جنگلی و حاشیه جنگل‌ها برای افراد نیازمند شغل را بسیار ضروری دانسته و می‌گوید: دولت باید همزمان با اجرای «طرح تنفس» تمهیدات لازم برای اشتغال جنگل‌نشینان را در دستور کار قرار دهد.

احمد رحمانی در گفت‌وگو با قدس اذعان می‌کند: ریشه قاچاق چوب را باید در وضعیت اقتصادی جنگل‌نشینان دید و تا زمانی که برای جنگل‌نشینان شغل ایجاد نشود و درآمدی نداشته باشند این تخلف همچنان ادامه دارد و ما شاهد تخریب بیشتر جنگل

خواهیم بود. دکتر رحمانی با تأکید بر اینکه برای رسیدن به یک اکوسیستم پایدار باید در فرایند اجرا به تمامی موضوعات توجه کرد، به ما می‌گوید: به طور مثال در سال‌های گذشته دولت طرح تنفس و ممنوعیت برداشت چوب از جنگل را به اجرا گذاشت به این معنا که درآمدی از جنگل حاصل نشود، اما با توجه به

اینکه بخشی از قاچاق چوب از سر نیاز توسط جنگل‌نشینان انجام می‌شود، ایجاد اشتغال در مناطق جنگلی و حاشیه جنگل‌ها برای افراد نیازمند شغل ضروری بوده و دولت باید همزمان با اجرای طرح تنفس تمهیدات لازم برای اشتغال جنگل‌نشینان را می‌اندیشید. رحمانی با بیان اینکه همزمان با اجرای طرح ملی جنگل مقرر شد در مدت یک سال پیش‌نویس طرح ملی جنگل نیز آماده شود، می‌افزاید: تا امروز این طرح نوشته نشده و طرح تنفس در فرایند اجرا با اهداف پیش‌بینی شده فاصله گرفت و موجب از بین رفتن جاده‌های جنگلی و افزایش قاچاق چوب شد، در واقع به دلیل ضعف مدیریتی در اجرا این طرح از مسیر ریکاوری جنگل‌ها خارج شد.

اکوسیستم زاگرس رو به زوال است

معاون آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست نیز در گفت‌وگو با قدس مشکل را بسیار فراتر از قاچاق چوب و یا برداشت بلوط از درختان زاگرس دانسته و می‌گوید: متأسفانه کل اکوسیستم زاگرس در حال زوال و فروپاشی است! هادی کیا‌دلیری در خصوص آسیب‌های وارده به زاگرس و رابطه معنادار معیشت مردم با طبیعت اذعان می‌کند: تنها مسئله جنگل‌های زاگرس مسئله بلوطستان‌ها یا قاچاق چوب نیست بلکه مسئله فراتر از این مسائل و در واقع زوال خود اکوسیستم است

اکنون فضای فیزیکی وساختمان اداری موزه تکمیل شده، اما دو فاز طراحی گرافیکی این موزه‌مانده است، امیرحسینی تصریح کرد: در سال جدید۲۵ بنای تاریخی استان از طریق صندوق احیا به بخش خصوصی واگذار می‌شود زیرا اعتبارات استانی کفاف مرمت این آثار را نمی‌دهد.

که درصد قابل توجهی از جنگل را به خود اختصاص می‌دهد.

وی بیان می‌کند: معیشت برخی از جنگل‌نشینان و کشاورزانی که زیر درختان جنگل کشت می‌کنند وابسته به جنگل است که باید در قالب برنامه

بلندمدت این وابستگی را رفع کرد.

دکتر کیا‌دلیری می‌گوید: کاشت جو، گندم و دیگر اقلام کشاورزی زیر درختان جنگل‌های زاگرس رو به افزایش است که تهدیدی جدی برای جنگل‌های زاگرس محسوب می‌شود زیرا در کشاورزی بسیاری از جانوران بی‌مهره و گیاهان به‌عنوان آفت و علف هرز شناخته شده و برای افزایش محصول حذف می‌شوند در حالی که وجود همان موجودات زنده برای پایداری اکوسیستم جنگل ضروری است.

معاون آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست با تأکید بر اینکه شخم زدن زمین، استفاده از کود و سم و تردد ماشین‌آلات کشاورزی بر اکوسیستم این جنگل‌ها تأثیرگذار است، می‌افزاید: این اقدام‌ها موجب از بین رفتن پوشش گیاهی، فرسایش خاک و استفاده از منابع آب شده و از طرفی احتمال وقوع حوادثی مانند آتش‌سوزی جنگل را نیز افزایش داده است.

یک‌شنبه کاری از پیش نمی‌رود

کیا دلیری البته معتقد است یک‌شنبه هم نمی‌شود مردم را از جنگل بیرون کرد. ضمن آنکه درصد خیلی زیادی از جنگل‌نشینان دامداری دارند که چرای دام‌ها به جنگل آسیب می‌زند اما نمی‌توان یک‌روزه از ورود دام‌ها به داخل جنگل پیشگیری کرد.

برخورد قهری جواب نمی‌دهد

وی با بیان اینکه برخورد قهری و با شدت بازتاب اجتماعی گسترده‌ای به همراه دارد، ادامه می‌دهد: این مسائل نیازمند برنامه‌ریزی است و می‌توان برای کشاورزان و دامداران فرصتی چند ماهه تعیین کرد تا در دوره زمانی مشخص از کشت زراعت و ورود دام به برخی از مناطق جنگل خودداری کرد.

معاون آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست در پاسخ به این پرسش که با توجه به اینکه جنگل‌های زاگرس محافظت شده، چگونه معیشت جنگل‌نشینان وابسته به این جنگل‌هاست، آیا این دو مسئله با هم در تعارض نیست، می‌گوید: جنگل‌های زاگرس حفاظتی هستند اما این حفاظت رها شده است. حفاظت یک سری اصول دارد اما به نظر می‌رسد سال‌هاست حفاظت از این جنگل، طبق قانون جنگل انجام می‌شود در غیر این صورت نباید در جنگلی حفاظت شده چهار برابر ظرفیت، دام وجود داشته باشد.

دودی که به چشم خودمان می‌رود

طی سال‌های اخیر از ۱۲ میلیون هکتار جنگل در زاگرس، ۵میلیون و ۴۰۰ هزار هکتار آن باقی مانده، این در حالی است که این جنگل‌ها تأمین‌کننده بیش از ۴۰ درصد آب ایران بوده‌اند.

با از بین رفتن جنگل‌های زاگرس باید نگران باشیم در استان‌های مرکزی مانند یزد، اصفهان و خوزستان جنگ را آب بیفتد و ریزگردها زندگی مردم را مختل کنند یا زنجان درگیر کم‌آبی باشد، در حالی که هر هکتار جنگل می‌تواند حدود ۶۰۰ تن در جذب ریزگردها مؤثر عمل کند و سالانه میلیون‌ها مترمکعب در عرصه‌های جنگلی اکسیژن تولید می‌شود که با تخریب این جنگل‌ها، زیستگاه ما از این موارد محروم می‌شود و در نتیجه زنجیره غذایی گونه‌های جانوری و گیاهی از بین می‌رود. در جنگل‌های زاگرس انواع پستانداران، پرندگان، دوزیستان، خزندگان، انواع حشرات و خاک‌زایانی مانند کرم، باکتری و قارچ وجود دارند که با تخریب عرصه‌های جنگلی و تبدیل آن‌ها به باغ، زمین کشاورزی یا کارخانه‌ها این همه حیات جنگلی نابود می‌شود و دود آن به چشم خودمان خواهد رفت!

عمودی:

۱. از ملزومات آش – کمانگیر باستانی – نامه‌نگاری

۲. صدمتر مربع – تونل زیر دریایی بین انگلیس و فرانسه –

غلاف فلزی شنگ – خاندان ۳. خوراکی از اسفناج ماست

و سیر – اجرای حرکات نمایشی در کاراته – صوت ندا

۴. بیخ گیاه ریواس – واحد طول – بیچاره ۵. خواهر و برادر

اصلی – موی گردن شیر – از اوراق بهادار – بهتر ۶. آوای

ساعت – شیشه آزمایشگاهی ۷. گرفتگی از خلافکار –

دنیا آوردن – همسایه – میوه تلفنی ۸. حافظه سخت رایانه

– بیمار پرسی – نقیض حرام ۹. دیرینه – رودخانه پر آب

اروپایی – حرف تکراری – چه وقت؟ ۱۰. کفش لاستیکی –

عدد ترتیبی قبل از هفدهم که بهتر است با این املا به‌کار

نرود ۱۱. سیاهی جسمی که در مقابل منبع نور روی

سطحی بیفتد– پرنده تنهای لب آب – بخش نخستین نام

پادشاهان سلجوقی – بر چسب تجاری کالا ۱۲. مشروط

و وابسته – نازیبا – مستبد ۱۳. مظهر پاکی – سنگواره –

اتحادیه کارگری ۱۴. زبان گنجشک –۱ احسن – پروتئین

افقی:

۱. کارگردان فیلم آشوب مدام محصول ۲۰۲۱ – برادر گراز ۲.

نام پسرانه‌مازندرانی – گودال استوانه‌ای که برای استخراج آب

یا نفت حفز می‌کنند – دبیرکل ژاپنی سابق آژانس بین‌المللی

انرژی اتمی ۳. دیدن – حلوای جنوبی ۴. کلمه اشاره به‌دور –

شهر بادگیرها– غزال – حرف همراهی ۵. شهری در خوزستان

– سرای مهر – سردواندن ۶. فوری – گوشت ترکی – دلیباخته

– از نام‌های حضرت معصومه(س) ۷. باران اندک – مصنوع

شیمیایی مورد استفاده در ساخت ظروف غذاخوری – مهره‌ای

قدرتمند در شطرنج ۸. نیم‌تنه مردانه – هودج– سست ۹. ظرف

نگهداری مایعات – از علوم انسانی – دشنام‌دادن ۱۰. مردن –

تپه خاکی یا شنی و خاکی – پوشش ستور – پیش‌درآمد گداز

۱۱. پله اتوبوس – صدمترمربع – شک فراوان به دیگران داشتن

۱۲. سودای ناله – اسب چا‌پار – واحد شمارس قند – کلمه

پرسش ۱۳. از هم‌پاشیدگی – تلفظ فرنگی نام مریم ۱۴. کشور

آسیایی به مرکزیت «وین تیان» – زینت ناخن – خراب‌شده ۱۵

دانه معطر – لقبی که به هویج داده‌اند

طراح جدول: محمدرضا علی زاده

zadchahrvza@gmail.com